

1. વિધાન - (A) ફોર્માલ્ડિહાઇડ એ સમતલીય અણુ છે.

કારણ - (R) તે sp^2 સંકરણ ધરાવતો C પરમાણુ ધરાવે છે.

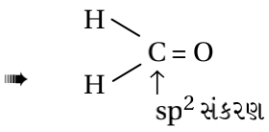
(A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

(B) વિધાન અને કારણ બંને ખોટા છે.

(C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

(D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

જવાબ (A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

2. વિધાન- (A) $-\text{CHO}$ સમૂહ ધરાવતો સમૂહ સરળતાથી $-\text{COOH}$ માં ઓક્સિડેશન પામે છે.

કારણ- (R) $-\text{COOH}$ એ LiAlH_4 સાથેની પ્રક્રિયાથી આલ્કોહોલમાં રિડક્શન પામે છે.

(A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

(B) વિધાન અને કારણ બંને ખોટા છે.

(C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

(D) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી નથી.

જવાબ (D) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી નથી.

3. વિધાન- (A) કાર્બોનિલ સંયોજનોમાં રહેલો α -હાઇડ્રોજન પરમાણુ એ ઓછો એસિડિક છે.

કારણ- (R) α -હાઇડ્રોજન પરમાણુ સંત્યજન સ્થિરતા દરમિયાન દૂર થતા એનાયન બને છે.

(A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

(B) વિધાન અને કારણ બંને ખોટા છે.

(C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

(D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

જવાબ (D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

⇒ કાર્બોનિલ સંયોજનોમાં રહેલો α -હાઇડ્રોજન પરમાણુ તેમાં રહેલા δ^- આકર્ષક સમૂહના લીધે એસિડિક છે. સંસ્પંદનની સ્થાયિતા દ્વારા α -H પરમાણુ દૂર થતા એનાયન બને છે.

4. વિધાન- (A) એરોમેટિક આલ્ડિહાઇડ અને ફોર્માલ્ડિહાઇડ કેનિઝારો પ્રક્રિયા અનુભવે છે.

કારણ- (R) એરોમેટિક આલ્ડિહાઇડ એ ફોર્માલ્ડિહાઇડ જેવું જ સક્રિય છે.

(A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

(B) વિધાન અને કારણ બંને ખોટા છે.

(C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

(D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

જવાબ (C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

⇒ એરોમેટિક આલ્ડિહાઇડ અને ફોર્માલ્ડિહાઇડ કેનિઝારો પ્રક્રિયા અનુભવે છે કારણ કે α -H પરમાણુ એ $-\text{COOH}$ બનાવે છે અને આલ્ડિહાઇડમાંથી આલ્કોહોલ મળે છે.

5. વિધાન - (A) આલ્ડિહાઇડ અને કીટોનની ટોલેન્સ પ્રક્રિયક સાથે પ્રક્રિયા કરતા રજત દર્પણ બને છે.

કારણ - (R) આલ્ડિહાઇડ અને કીટોન બંને કાર્બોનિલ સમૂહ ધરાવે છે.

(A) વિધાન અને કારણ બંને સાચાં છે અને કારણ તે વિધાનની સાચી સમજૂતી છે.

(B) વિધાન અને કારણ બંને ખોટા છે.

(C) વિધાન સાચું છે પણ કારણ ખોટું છે.

(D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

જવાબ (D) વિધાન ખોટું છે પણ કારણ સાચું છે.

⇒ કિટોન એ ટોલેન્સ કસોટી આપતો નથી.